

Kiigiraamatokogu.

S
№ 1225.12

(20. XI. 36)

sf. 21894

185m

AKÜ UUDISTEATEID

AUTORIKAITSE ÜHING — TALLINN
KUNSTIHOONE (VABADUSPL.) POSTK. 160
TELEFON 456-43. POSTI JOOKS. ARVE 152

OMA KIRJASTUS NOVEMBER 1936

17 uut näidendit maalavadele ilmus AKÜ kirjastusel.

**Enamus neist autorihonoraarist vabas-
tatud.**

Uute algupäraste näidendite kirjastamine on koondumas Autorikaitse Ühingu kätte. AKÜ kirjastusel ilmus käesoleval aastal üksinda kokku 17 uut lavateost, mille mängimiseks ja tutvumiseks väljalaenutamise ainuõigus kuulub kooperatiivsel alusel töötavale kirjastusele, kes sellega ei taotle mingit omakasu, olles kõigi meie tunnustatud näitekirjanike otseseks täieõiguslikuks volinikuks, kelle kaudu tarvitajaskonnal võimalik saada mängimiseks näidendeid kõige suuremas valikus ja kõige soodsamail tingimusil.

**AKÜ ei nõua tellijailt käesolevast sügi-
sest alates mingit kautsjonit,**

kuna AKÜ senise tegevuse kestel on suutnud veenduda meie näitekunsti harrastavate seltside korralikkuses, mille tõttu pole mingit tarvet neilt nõuda tagatist.

KUNA ENAMUS AKÜ KIRJASTUSEL ILMUNUD NÄIDENDITEST ON VABASTATUD AUTORIHONORAARIST SELLEKS VALIT-SUSE POOLT MÄÄRATUD TOETUSE ARVEL, ON TARVITAJASKONNAL NÄIDENDITE TELLIMINE AUTORIKAITSE ÜHINGU NÄI-DENDITE LAENUKOGUST KÕIGE ODAVAM JA KASULIKUM.

OSADE ÖPPIMISEKS JA ETTEKANDMI-SEKS VAJALIKU NÄIDENDITE KOMPLEKTI TELLIMINE LÄHEB MAKSMA ÜHES SAATE-KULUDEGA KOKKU AINULT KR. 2.50 KUNI KR. 3.50.

Autorikaitse Ühing saadab näidendite komp-lete tellijaile välja postilunaga. Lunasumma hulka on arvestatud alul ka autorihonoraar, mis aga hiljem, kui AKÜ autorihonoraari on saanud kätte ettekantava organisatsiooni poolt saadetud vabastuspalve ja ettekandetöestuse põhjal valit-suse poolt määratud summadest, — saadetakse tagasi Autorikaitse Ühingu poolt tellijaile.

Vabastuspalvete ja ettekandetöestuste koos-tamine ei valmista organisatsioonide juhtivaile te-gelasile vähemaidki raskusi, sest AKÜ saadab neile näidendi komplekti tellimise saamisel ühes näidendi raamatutega välja vastavad formulaarid, mis kohapeal tulevad ainult täita ja alla kirjutada.

AUTORIKAITSE ÜHINGU LAENUKOGU ON HÄÄDE NÄIDENDITE VALIKU JA ROH-KUSE POOLEST VÄLJASPOOL VOISTLUST. TELLIGE TUTVUMISEKSEMPLAARE, AKÜ SAADAB NEID TEILE VÄLJA TASUTA.

Käesoleval sügishooajal ilmusid AKÜ kirjas-tusel järgmised näidendid:

Juhan Jaik:

„SINEP JA SOOL“.

Näidend 3-es vaatuses. Tegelasi 8; neist meestege-
lasi — 5, naistegelasi — 3.

AKÜ kirjastusel ilmus neil päevil Juhan Jaigi uus näidend „Sinep ja sool“. Sama autori esimene lavateos — „Esivanemate kuld“, mis ilmus paari aasta eest, saavutas nii suur- kui ka väikelavadel tähelepanuvääriva menukuse. „Esivanemate kulda“ on seni kantud ette väikelavadel üle 200 korra, samuti on seda edukalt mängitud Eesti ja Läti suurteatrites — „Vanemuises“ ja „Töölis-
teatris“, ning Riias „Läti Põllumeeste Teatris“.

J. Jaigi uus näidend on sama autori lavakirjanduslikust esikteosest — „Esivanemate kullast“ — tunduvalt parem nii kirjanduslikult kui ka lavaliselt ja omab selle-
tõttu rohkesti eeldusi veel suuremaks menuks.

„Sinep ja sool“ on tüüpiderikas ja huumoriküllane teos. Selle karakteristlikud tegelaskujud omavad suure ehtsuse ja tundub nagu oleks autor need meisterlikult kujundanud, otsekui elust võetuna. Näidendis on rohkesti uususlikkust ja rida võrratuid stseene (omnibuse ootamine, kadunud poja tagasitulek j. t.), mis teosele juba üksinda peaksid kindlustama tähelepanuvääriva koha meie näitekirjanduses. Käesoleva aasta lavakirjanduslik toodangus on J. Jaigi „Sinep ja sool“ igal juhul väljapaistvamaks ja huvitavamaks teoseks.

J. Jaigi uue näidendi sündmustik areneb tänapäeva miljöös, keskmise haridusliku tasemega maanurgas. Selle peategelastest kaks päris tublit taluperemeest ei tunne enam täielist rahuldust oma ainelisest olukorrast, vaid leiavad, et suguvõsa hiilguseks peaks olema mõni suur mees. Taluperemees Paluoja ongi seadnud omale eesmärgiks kasvatada oma pojast seesuguse „suure mehe“. Ta asub teostama kodust kasvatuslikku plaanimajandust, arvestamata laste kalduvusi.

Ühel heal päeval seisab auahne isa aga põrutava ootamatuse ees. Saab teatavaks, et poeg ammu katkestanud õpingud ülikoolis ja asunud eneseteostusele sootu isikupärasel ja oma kalduvusele kohasel teel. Unistus „kuulsast pojast“ näib luhtuvat ja ahastus on täielik — kuid samas valmistab üllatuse kojujäetud poeg. Osad vahetuvad ja kumbki poeg saab oma õigele alale.

J. Jaigi „Sinep ja sool“ on sobiv ettekandmiseks ka kõige väiksematel maalavadel, kuna selles ainult 8 tegelast ja sündmustik kõigis kolmes vaatuses läheb ühe dekoratsiooniga (talu üldtoas).

Autorihonoraarist vabastatud.

Juhan Laanjärv:

„KASSINURME KODUSÕDA“

Näidend 4 vaatuses. Tegelasi 11; neist 7 mees- tegelast, 4 naistegelast. Tegevuskohaks Kassinurme talu elutuba.

Selles näidendis autor käsitab konflikti, mis tekib haritlaste linnavalgumise tungi ning põlise põllumehe maa-armastuse ja reaalse ellusuhtumise vahel. Kassinurme peremehe Juhan Kivinõmme poeg Vello on advokaat, kellel oma kutsealal pole edu, vaid kes äraelamiseks pumpab raha isalt. Isa lõpuks keerab kinni rahakoti suu ja ütleb, et kui advokaadiamet sulle muud ei anna kui nälga, siis pea see endale, muidu pean minagi veel oma vanale kõhule krooklõnga sisse tõmbama. Samas isa pakub pojale talu, kuna talu vajab noort peremeest ja selle haridust. Poeg vastab, et ta ei vihka Kassinurmet, kuid on otsustanud läbi lüüa advokaadina. Olgu siis, kui kõik lootused sellel alal luhtuvad ja tuleb alustada otsast uut teed.

Pärast Vello lahkumist isakodust hakkavad Juhani tütredeki, Linda ja Salme, nurisema, et nemad peavad te-
gema musta talutööd, Vello aga isa rahadega mängib
linnas härrat. Linda nõuab koguni oma osa, et minna
talust ja selleks soovitab isale talu müümist. Isa saab
hoopis vihaseks ja vastab kategoorilise eiga.

Nüüd tütredekid peavad sõjanõu. Nad taipavad, et
kuigi kahekesi, on nad isa vastu jõuetud. Nad otsusta-
vad pühendada asjasse tädi Kristiine, Juhani surnud naise
õe. Viimane on äsja jäänud leseks, Juhanil on ammu-
kavatsus palgata tallu mõnd vanemat perenaist, kuna
tütreid pole õiget asja. Nii kombineeritakse tallu tädi
Kristiine, linnaorientatsiooniga inimene, kellel Linda ja
Salme arvates peaks olema oskust ja kaalu juhtida Juhanit
talust müümise mõttele. Tädi Kristiine asub kohe Juhanit
paenutama. Tekib rida tülisid, kuna Juhan ei taha
kuuldagi talu müümisest. Areneb päris korralik kodu-
sõda traagilis-koomiliste situatsioonidega, milles lööb
kaasa ka talu sulane Jüri, kes osa võtnud kahest sõjast.

Lõpuks peremees Juhan, piinatud füüsilisest ja hin-
gelisest häireist, surutakse peaaegu vastu seinale. Siis an-
nab sündmuskäigule teise suuna Juhanile saabunud kiri.
Tekib viimane lahing Kristiinega ja Juhan, ammutades
salapärasest kirjast jõudu, kihutab Kristiine Kassinur-
melt hoopis minema. Selgub, et kiri on Vellolt, kes
tuleb ka ise ja seletab, et olevat jõudnud veendumusele,
et talu on kohaks, kus ta võib elada rahus, olla elust üle
ja saavutada edu.

Inimese eluülesandeks olgu loov töö. Kui ühel
alal ei õnnestu, katsutagu teisel alal, kuid ärge mängita
tagu härrat, kelle suurus on vaid kujutletav. Seda on
tahtnud autor öelda selle näidendiga.

Näidend on sõnastuselt lopsakas, tegevuslikult elav
ja põnev.

August Mälk:

„VANAKURJA VOKK“.

Näidend 6 pildis. Tegelasi 12; neist meestegelasi 7, naistegelasi 5.

Autorikaitse Ühingu kirjastusel ilmus neil päevil meie populaarsemalt näitekirjanikult August Mälgult uus lavateos „Vanakurja vokk“. Teose on A. Mälgu samanimelise novelli järele lavale seadnud näitejuht Paul Sepp. Näidendil on rohkesti eeldusi hea menu saavutamiseks, kuna see Mälgu senistest näidenditest omalt sündmustikult kõige dramaatilisem ja haaravam. „Vanakurja voki“ ilmikas ja rahvapärane dialoog, karakteristlikud ja huvitavad tegelaskujud ning jõuline sündmustikulaad peaksid tagama sellele näidendile publiku sümpaatia veelgi suuremal määral, kui ühelegi teisele A. Mälgu eelmisele lavateosele.

„Vanakurja vokk“ tuli esimest korda ettekandele Paul Sepa Studio eksamite esietendusel käesoleva aasta suvel, kus see saavutas suure menu ning leidis teatriarvustajate poolt üksmeelse tunnustuse. Esietenduse põhjal võib arvata, et iga hoolsalt ja korralikult ettevalmistatud ettekanne väikelavadel saab sama edu osaliseks.

Dramatiseerija, näitejuht Paul Sepa poolt on „Vanakurja vokile“ lisatud juure lavareši, mis suuresti soodustab teose lavastamist ja ettekandmist ka kõige väiksematel ja primitiivsematel lavadel.

Autorihonoraarist vabastatud.

R. Sirge:

„ÄRI HUVIDES“.

Näidend kahes vaatuses. Tegelasi — 10; neist meestegelasi — 8, naistegelasi — 2.

Autorikaitse Ühingu kirjastusel neil päevil ilmunud näidend „Äri huvides“ on aine värskuse ja lavalise üles-

ehituse poolest meie senistest rahvatükkidest erinev uudisteos. „Äri huvides“ tegevus areneb vastandina meie möödunud hooaja menukamatele näidenditele, nagu Braksi „Tantsuproffessor“ ja Antsoni „Muretute ülem-laul“ — mis on puhtal kujul maanäendid — aguli mil-jöös. Sirge teose peateemaks osutub võitlus kahe aguli-kaupmehe vahel. Tarvitades igasuguseid lubatud ja lu-bamatuid võtteid, püüavad kaupmehed üksteisel vastas-tikku jalgu alt ära lüüa. Sesse võitlusse, mis areneb koomilistes olukordades, kistakse ümbrusest rida huvita-vaid inimkujusid. Kord on peal vana kaupmees Madis Mehka, kord noor ametivend Oskar Haljas, kuni lõpuks ootamatult leitakse leppevõimalus ja rajatakse ühine suuräri.

Autor on siin annud rea väga elulisi ja teravalt joo-nistatud tüüpe meie agulirahvast. Keel ja kõnelused rah-vapäraselt lopsakad. Lavapilt lihtne, mistõttu mängitav ka kõige väiksematel lavadel. Tegelaste üldarv kümme, kuid täisosalisi ainult kuus.

Praegusel ajal, mil tunda teatud ülepakkumist kü-lakomöödiade alal, on R. Sirge „Äri huvides“ oma teise miljöö uuesti esiletõstmise tõttu soovitamaks näidendiks kõikidele väikelavadele. Eriti aga väikelinnades, agulites ja maakeskkohtades, kus seni oldi sunnitud mängima kü-latükke vahest ka sel lihtsal põhjusel, et puudus vastav tujuküllane agulikomöödia.

Autorihonoraarist vabastatud.

A. Tamm:

„IHNUR“.

Näidend 3-es vaatuses, 4-jas pildis.

Tegelasi — 10; neist meesosalisi — 7, naisosa-lisi — 4.

Tegevustik areneb esimeses vaatuses laokile jää-nud talu õues, kahes järgmises — sama talu elutoas.

Selle näidendi sündmustik viib meid tallu, kus pe-remehe sihiks on vaid mammon, mille hankimiseks pole talle ükski abinõu küllalt püha. Laenutades ülikõrgete protsentide eest oma kitsikusse sattunud naabreile raha, on ta alatasa luurel, et see vajaliku kasuga õigeaegselt tagasi libiseks ta enda kaukasse. Oma spekulatsioonide-rõõmu haripunktile jõuab ta momendil, mil üks ta naab-reid — keda ta alateadlikult vihkab selle siiruse pärast, mis tal endal puudub — sattudes maksuraskustesse, on sunnitud oma talu loovutama võlausaldajale.

Nii alatasa protsessides, luurates, hangeldades ei jäe talle mahti tegelemiseks oma talu töödega, milline koorem lasub ta haiglase, türannia all kannatava naise õlul. Sarnane õhkkond loob tugeva aluse näidendi edas-pidiseks dramaatiliseks tõusuks ja see hakkabki kiirelt arenema momendist, mil poeg, kes kodustest ebakõladest taunituna siirdudes linna, kus end ise oma tööga suutnud vedada läbi keskkooli, saabub taas koju ja nähes ema kannatusi, hakkab isalt nõudma aru.

See näidend, kus peategelase tooruse ja ahnitseva egoismi sõõris kannatavad nii ta enda kodakondsed kui naabridki, on oma ülesehituselt algusest lõpuni paeluv ja kaasaelamisele kutsuv.

Autor on annud oma kujud kõigiti usutavaina, tüü-bid on joonistatud selge järjekindlusega, tuues hallis argi-päevas toimuva tõsielu-traagika usutavalt meie silmi ette.

Kuna viimaste aastate lavalooming on annud rea naljamänge ja külakomöödiaid ja dramaatilisema sisuga näidendite viljeldus on jäänud sööti, siis tohiks „Ihnur“ juba vahelduse mõttes olla otsitumaks palaks meie maa-lavadele. Eelduste kohaselt on ta seks kujunemaski, kuna ta oma äsjasest ilmumisest hoolimata on kogust väljalaenatud juba väga palju kordi.

Nimetatud näidendiga avas Narva teater ka oma möödunud sügisese hooaja, kus see läks hulk aega suure eduga.

Autorihonoraarist vabastatud.

Mart Tarum:

„SOOVIN TUTVUST“.

Näidend kolmes vaatuses. Tegelasi 11; neist mehi 7, naise 4. Lavaseadeks kõigis kolmes vaatuses talu õu.

„Soovin tutvust“ on ajakohane külakomöödia, kus tegevus areneb jõukas talus, mille peremeesteks lesk naine oma tütrega. Viimane saab, isa testamendile vastavalt, täisikka jõudnult talu ainukeseks valdajaks ja varaka naise sisetundest paisatuna ei jää ootama kosilasi tavalises korras, vaid initsiatiivi enda kätte haarates hakkab ise endale meest otsima. Et ümbruskonnas meelepärast kandidaati silmapiiril ei leidu, haarab ta „ajakohase“ abinõu järele ja paigutab ühte vastava-sisuga ajalehte kuulutuse „Soovin tutvust...“ Ema on tütre teguviisist alul šokeeritud, kuid hiljem teda lohutavad perspektiivid, et nii võib ta väimeheks kergesti osutada mõni peen linnahärra ja seega oleks tütrelgi lootusi prouapõlvele. Kui laupäeva õhtul talus kogu pere palavlikult enustamas homseid kosilasi ja neid vaimus kujutlemas massiliselt Paepõllu talu õuel põlvitades palumas tütre kätt, siis viimane ise salakesi loodab, et selles karjas leiduks ka mees „kes ei langeks põvili!“ Oma iseseisvusest hoolimata igatseb ta naiselik vaist endale kaaslast, kes oleks küllalt tugev tedagi oma tahte alla paenutama.

Sarnases peigmeeste-jahi õhkkonnas hakkavad arenema edasised sündmused, kus talu vembumehe, ühe vanema sulase kaasabil, kes linnakosilases näeb hukku talule, kujuneb ülirohkesti koomilisi olukordi.

Näidendi päämisteks voorusteks on üha tõusev piinevus ja selgelt piiritletud tüüpide elulikkus. Dialoog on antud autorilt plastilisena, ümarikuna, kus täielikult puuduvad tühjad ja õõnsad repliigid.

Rööbiti peategelaste omaga jookseb teenijatüdruku armuromaan, mis situatsiooni-koomikale lisab omalt poolt värve.

Olles ülesehituselt terviklik ja käsitades akuutset ainetikku, kujuneb tõenäoliselt AKÜ uudisnäidend „Soo-
vin tutvust“ sama mängitavaks kui „Tantsuproffessor“,
sest viimasega võib teda kõrvutada nii hoogsuse, tüüpide-
rikkuse, kui dialoogilise tihedusegi poolest.

U. Ukukivi:

„LAHUTUS ENNE ABIELU“.

AKÜ, arvestades meie teatrikuultuuri hoogsat aren-
gut ja seltside ning näitetruppide pidevalt tõusvat män-
gutaset, on kirjastanud auhinnatud näidendi, mis nii oma
ainelt, miljöölt kui ka mängustiililt pakub rea uudsusi.

Näidend puudutab tänapäeva akuutsemat perekon-
naprobleemi — abielulahutust. Autor ei moraliseeri ega
jaga õpetust — naerdes teiste pahede üle, naerame ka
eneste üle — ja naeruvääristamine ja koomika viivad
inimest kõige otsesemalt oma enese pahede, väikluste ja
inimlike ebavooruste tunnetamisele.

Teos on kirjutatud väga elavalt, pakkudes oma
situatsioonide, koomikarõhkuse ja rea huvitavate karak-
tertüüpidega väga häid võimalusi mänguks. „Lahutus
enne abielu“ on komöödia paremas tähenduses, mille la-
valetoomine on igale seltsile ja näitetrupile soovitavaks
vahelduseks meie rutiinikalduvate külanäidendite sarjas.
Seda enam, et meie näitekunst ka maal hakkaks välja
jõudma tavalisest külakomöödia šaanrist ning valima ene-
sele jõudumööda suuremaid ja nõudlikumaid ülesandeid.

See uus komöödia oma uue miljöö, uute tüüpidega
ja väga akuutse ainega evib ka erilisi lavalisi voorusi,
mille tõttu komöödial on kõik eeldused menukaks läbi-
lõõmiseks.

Ukukivi näidend „Lahutus enne abielu“ tunnistati
käesoleval sügisel „Draamateatri“ poolt korraldatud näi-
dendite võistlusel, žüriile saadetud 33 näidendi hulgast,
paremaks ja määrati selle autorile ergutusauhind.

Maria Jotuni:

„MEHE KÜLJELUU“.

Naljamäng kolmes vaatuses. Tegelasi 10; neist meestegelasi — 4, naistegelasi — 6. Tegevus areneb kõigis vaatustes toas.

AKÜ kirjastusel ilmus hiljuti soome kuulsama naiskirjaniku Maria Jotuni populaarsem lavateos „Mehe küljelu“. Seda näidendit on Soomes seni kantud ette üle 400 korra. Menukuselt „Mehe küljelu“ kuulub vennasrahvuse mängitavamate lavateoste hulgas esiridadesse. Sellega on seni mängitavuse poolest suutnud võistelda ainult kaks teost: A. Kivi „Nõmmekingsepad“ ja Agapetuse „Patuoinas“.

Kuna kõnealusel näidendil vähe tegelasi ja selle lavaseadlus üsna lihtne, peaks see eelduste kohaselt Eestiski kujunema mängitavamaks ja menukamaks lavateoseks.

Teatri- ja kirjandusarvustus on „Mehe küljelu“ Soomes võtnud vastu erilise kiitvusega. Seda on hinnatud kui üht paremat kirjandus- ja lavateost, mis seal ilmunud viimaste aastakümnete jooksul.

Maria Jotuni 50 a. sünnipäeva puhul kirjutas soome kirjandust eriti hästi tundev eesti arvustaja A. Palm „Loomingus“ nr. 5, 1930. a., lk. 584 kõnealuse näidendi kohta järgmist:

Aasta hiljem M. Jotuni üllatas suurepärase komöödiaga „Miehen kylkiluu“ („Mehe küljelu“), mis andis Jotunile, keda seni ta liigjulge erootiliste ja seksuaalsete probleemide käsitlemise, vormi raskepärasuse ja uuduse tõttu küllalt ei olnud hinnatud ega mõistetud, tunnustuse ka vastaste poolt, ja mis olnud soome teatrites A. Kivi „Nõmmekingseppade“ kõrval kestvaks ja ikka uuesti korratavaks lööknumbriks. Selle asend soome kirjanduses on umbes sama kui „Pisuhänna“ asend meie omas.

„Mehe küljelu“ on, nagu päälkirjastki näha, armastust ja abiellumist käsitlev teos: tegelaste suhtlemine sünnib ainuüksi abiellumis- ja armastusküsimuste tasapinnal. Päärõhk, nagu ikka, on tüüpidel: neid on esitet haritlast (apteeker, proua, arst, apteegipreili) alates üle majateenijate (apteekri ja arsti perenaised, apteegi sulane) kuni lihtsate rahvatüüpideni (kingsepp Topias jt.), mida mööda ka suhtumine naisesse peenemaist ja haritumaist vormidest laskub labase ostukauba-tegemiseni. Teises läbilõikes (tegelaste suhtumises pääküsimusse) esineb põhimõttelisi vallalisi (arst), elunautijaid ja nõrku vägisiveetavaid (Tuomas Lukasson) ja mehelemineku ning naisevõtuvalus mehi ja naisi (Amalia, Miina, Topias, Elli jt.). On südame ja on mõistusega, on loomutungide ja on äriolistest kaalutlustest abiellujaid. Tuomas Lukassonis, joodikus ja elurõõmsas naistelemmikus, kuid abielu-ikke eest põgenejas, on Jotuni annud ühe oma suurepärasemaid tüüpe, mis osalt tuletab meele „Argipäeva“ sümpaatlikku hulkurit. Sama suurepärased on Tuomase pärast võistlevad Amalia ja Miina. Amalia — aktiivne ja vägev lesk naisemürakas, mehevõtja ja võimupidaja. Miina — naiivne ja puhas vananeitsi, lüüriline, sentimentaalne ja kentsakas. Kõik kolm on haruldaselt stiilselt esitet. Pääle Kivi pole ükski soome kirjanik suutnud luua nii huvitavaid koomilisi tüüpe kui M. Jotuni.“

P. Luide-Kangermann:

TIIU, TALUTÜTREKENE.

Nali lastele, kahes vaatuses. Tegelasi — 9. Näidendi tegevustik areneb mõlemas vaatuses lihtsas talutoas.

Noorelt, varalahkunud, andekalt näitekirjanikult P. Luide-Kangermannilt, kelle teoseid maalavadel kantud ette lugematud korrad, on lastenäidend „Tiiu, talutütre-

kene" viimaseks teoseks, mis valmis autoril vähe aega enne ta surma.

See on tegevustikult hoogne ja ülemeelik lastenäidend, mille väljapaistvamateks voorusteks haruldaselt elav ja suure ehtsusega kujundatud tegevustik, ilmekas dialoog ja karakteristlikud tegelaskujud.

Teos oma lavaliselt ja kirjanduslikult väärtuselt kuulub meie paremate lastenäidendite hulka.

„Tiiu, talutütrecene“ on eriti sobiv ettekandmiseks kõigil koolipidudel.

Vabastatud autorihonoraarist.

Näidendid: „Lahutus enne abielu“, „Kassinurme kodusõda“ ja „Soovin tutvust“, mis ilmusid novembrikuu alul, esitatakse AKÜ poolt haridusministeeriumi juures tegutsevale vastavale komiteele novembrikuu lõpul autorihonoraarist vabastamiseks.

Möödunud (1936. a.) suvel ja kevadel ilmusid AKÜ kirjastusel:

T. BRAKS: „VÕSAVENNAD“. Külakomöödia
4 v. Tegelasi — 9.

Autorihonoraarist vabastatud.

A. TEPPAN: „PARUN SÜÜTEPOMMIGA“. Komöödia 3 v. Tegelasi — 11.

Autorihonoraarist vabastatud.

E. ELLOR: „NAISMETSAVAHT“. Rahvatükk
3 v. Tegelasi — 10.

Autorihonoraarist vabastatud.

A. SEPP: „PÄIKESE POOLE“ („ARMASTUS
JA MAA“). Näidend 3 v. Tegelasi — 15.

Autorihonoraarist vabastatud.

A. SEPP: „VIIMNE MÜHLHEIM“. Näidend 4 v.
Tegelasi — 7.

E. J. VOITK: „VALGA LANGES“ (VALGA
VÕIDETI TAGASI). Draama 3 v. Tegelasi — 9.

E. J. VOITK: „LATERNASÜÜTAJA TÜTAR“. Näidend 3 v. Tegelasi — 11.

K. IRD: „VÕITLEJAD KODU EEST“. Näidend
5 pildis. Tegelasi — 16.

Möödunud hooaja menuka- mad eesti näidendid:

- T. BRAKSI:** „TANTSUPROFESSOR“. Küla-
komöödia 3 v. Mängitud üle 400 korra.
Vabastatud autorihonoraarist.
- A. ANTSONI:** „MURETUTE ÜLEMLAUL“. Naljamäng 2 v. Mängitud üle 200 korra.
Vabastatud autorihonoraarist.
- A. MÄLGU:** „MEES MERELT“. Näidend 4 v.
Mängitud üle 200 korra.
Vabastatud autorihonoraarist.

Kuna enamus neist väljalaenutatud — rutake tellimisega!

Kõiki eelpoolnimetatud AKÜ kirjastusel ilmunud näidendeid saate mängimiseks ja tutvumiseks ainult AKÜ näidendite laenukogust. Tallinn, Kunstihoone, postkast 160.

S 1225 12

HELITÖÖDE JA DEKLAMATSIOONIDE AUTORITASU KORRALDAMINE.

Arvestades asjaoluga, et autoritasu õiendamine iga üksiku laulu või luuletise eest seltsidele tülikas ja ka aineliselt koormav, AKÜ võimaldab seltsidel heli- ja kirjan-
dusteoseid ette kanda n. n. paushaal- või üldtasu eest.

Selleks sõlmib selts AKÜ-ga paushaal-lepingu, mille järele tasub ühingule teatud summa aastas (keskmine tasusumma — olenevalt seltsi suurusest ja asukohast — 3—5 krooni aastas). Selle summa eest võib piiramata arvul ja erilist ettekandeluba küsimata kanda ette kõiki AKÜ haldusse kuuluvaid eesti kui ka välismaa autorite helitöid ja kirjandusteoseid. (Välja arvatud näidendid, mis kuuluvad eritasu alla).

Selline maksmise moodus tuleb seltsidele võrratult odavam kui iga üksikpala eest tasumine ja seda võimalust on kasutanud senini meil juba üle 500 organisat-
siooni.

Autorihonoraaride õiendamist paushaal-lepingu kau-
du soovitame muu hulgas ka neile seltsidele ja laulukoo-
ridele, kes

Lauljate Liidu liikmed.

Kooskõlas Lauljate Liidu nõukogu otsusega 1936. a. kevadest, nüüdsest peale kaob E. Lauljate Liidu kirjasta-
misel ilmuvatelt nootidelt märkus: „ettekanne Lauljate Liidu liikmeile vaba“. Seega tuleb Lauljate Liidu liikmeil omad kohustused autorite vastu korraldada isiklikult ja mitte Liidu kaudu.

Lisaks muile soodustusile lepinguosalisel seltsid ja koolid võivad osta

AKÜ noodikogust

noote 50%-lise hinnaalandusega. Noodikogu sisaldab praegu 23 segakoori laulu. Jaanuarikuuks 1937 valmib uus, III-as seeria, mis koosneb eranditult uudispaladest. Nootide nime- ja hinnakirja, samuti üksikasjalisi andmeid nootide tellimise tingimustest leiab eelmisest AKÜ Uudis-
teateist lhk. 36—40.

S 1225 12